

YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞI'NA

İstanbul, 29.04.2024

Kurumumuz, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) 17 Nisan 2012 tarih ve 28267 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan (Değişik: RG-02/04/2015-29314, RG-20/01/2016-29599, RG-09/07/2018-30470), Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmeliğinin 12'inci maddesi 3'üncü fıkrası gereği, her yıl Nisan ayı sonuna kadar "Kalite Güvence Sistemi Raporunu" hazırlayarak, yönetim kurulunca kabul edilmesini müteakip BDDK'ya gönderir ve internet sayfasında kamuya açıklar.

İşbu rapor, belirtilen mevzuat hükmü çerçevesinde Kalite Güvencesi Sistemi'nin "gözden geçirilmesi" amacıyla 2023 yıl sonu itibariyle hazırlanmıştır.

Kalite Güvence Sistemi: Yetkili derecelendirme kuruluşları ortaklarının, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile yöneticilerinin, derecelendirme komitesi üyeleri ve derecelendirme uzmanlarının BDDK'nın ilgili Yönetmeliğinde belirlenen mesleki gereklilik ve yeterliliğe haiz olduklarını, yapılan derecelendirmelerin ilgili düzenlemelere uygun ve doğru olduğunu teyit eden süreçler bütünüdür.

Bu kapsamda, derecelendirme faaliyetleri ile ilgili olarak hem BDDK Yönetmeliği hem de SPK Tebliğinde belirtilen;

- Bağımsızlık
- Tarafsızlık
- Şeffaflık
- Hesap Verebilirlik
- Gizlik ve Sır Saklama

temel ilke ve esaslarımız doğrultusunda, derecelendirme sürecinin bağımsız bir yapıda etkin olarak yürütülmesini sağlamak, verilen notların doğruluğunu kontrol etmek, iç düzeni operasyonel açıdan oluşturmak, her türlü süreci yazılı hale getirip operasyonel faaliyetleri yeknesak ve takip edilebilir kılmak, Kurumun yasal düzenlemelere ve şirket içi kurallara adaptasyon gücünü artırmak, müşterilere ait sır kapsamındaki bilgilerin gizlilik içerisinde saklanmasını sağlamak ve bunların saklanmasına yönelik fiziki ve güvenilir ortamlar oluşturmak, Kurumun faaliyet kriterlerini korumak ve geliştirmek ve etik kurallar ile mesleki ilkelere uyum derecesini artırmak üzere mevzuatlarda öngörülen iç kontrol ve kalite güvence sistemleri oluşturulmuştur. Derecelendirme faaliyetlerinin mevzuata uyumunu kontrol etmek, model validasyon çalışmalarını gerçekleştirmek ve sonuçlarını doğrudan yönetim kuruluna raporlamak üzere SPK mevzuatında öngörülen Kontrolörlük faaliyetleri için tam zamanlı çalışan dört personel istihdam edilmektedir.

Ek olarak Kurumda, derecelendirme faaliyetleri haricinde diğer ilgili mevzuat ve iç yönerge hükümlerine uyumu sağlamak ve içsel faaliyetlere ilişkin risk yönetimi, kontrol ve kurumsal yönetim süreçlerinin denetlenmesine ve geliştirilmesine yönelik faaliyette bulunan İç Denetim Müdürlüğü'nde tam zamanlı çalışan iki personel istihdam edilmiştir.

Oluşturulan bu iç kontrol ve kalite güvence sistemi mekanizmalarının işleyiş ve verimliliğinin gözetim ve kontrolü iki yönetim kurulu üyesinden oluşan İç Denetim/Kalite Güvence Sistemi Komitesinin yetki ve sorumluluğundadır.

BDDK Yönetmeliğinin 12'inci madde 4'üncü fıkrasında belirtilen ilkelere uyum düzeyi dikkate alınarak gerçekleştirilen Kalite Güvencesi Sisteminin gözden geçirilme faaliyetleri sonucunda ulaşılan değerlendirme ve görüşlere aşağıda yer verilmiştir.

Mesleki Yeterlilik Kapsamında; Kalite güvencesi sisteminden sorumlu yönetim kurulu üyeleri, derecelendirme komitesi üyeleri ve derecelendirme uzmanlarının ilgi Yönetmeliğin 7'inci maddesinde belirtilen eğitim, mesleki yeterlilik sertifikası, tecrübe/deneyim ve ikametgâh hususlarına ilişkin öngörülen nitelikleri taşıdığı ve işe alım / işten ayrılma / atama durumlarında gerekli SPK ve BDDK bildirimlerinin yapıldığı görülmüştür.

Mesleki Gereklilikler Kapsamında; Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6, 8, 9, 11, 23 ve 24'üncü maddelerinde düzenlenen, sırasıyla meslek ilkeleri, bağımsızlık, bağımsızlığın ortadan kalkması, mesleki özen ve titizlik, derecelendirme faaliyeti ve sırların saklanması hususlarına ilişkin hükümlere, Kuruluşumuz yönetim kurulu başkan ve üyelerinin, kalite güvence sisteminden sorumlu yönetim kurulu üyelerinin, derecelendirme komitesi üyelerinin ve derecelendirme uzmanlarının uygun davrandığı belirlenmiştir.

Görev Dağılımında; Derecelendirme çalışmasının gerekli düzeyde bilgi, mesleki yeterlilik ve tecrübeye sahip derecelendirme uzmanları tarafından gerçekleştirildiği, nihai derecelendirme notunun bu çalışmaların sonuçları dikkate alınarak derecelendirme komiteleri tarafından verildiği ve her bir derecelendirme notunun komite üyeleri tarafından imzalanan komite kararına bağlandığı tespit edilmiş ve görülmüştür.

Yönlendirme; Derecelendirme sürecinin her safhasında, işin istenilen kalitede olmasını, tam ve doğru görüş bildirilmesini teminen, yapılan işlerin her seviyede hem sistemsel olarak hem de organizasyonel yapı içerisinde ilgili ekip lideri, müdür, direktör ve genel müdür yardımcısı tarafından düzenli olarak gözden geçirilerek takip edildiği, analistlerin görevleri konusunda gerekli noktalarda eğitimler, toplantılar ve periyodik rapor/bültenlerle bilgilendirildiği ve yönlendirildiği, rapor oluşturma sürecinde analistlerin gerek Ekonomik Araştırmalar Direktörlüğü gerekse İstihbarat ve İzleme Müdürlüğü tarafından oluşturulan bilgilerle desteklendiği görülmüştür.

Kurumumuzda nitelikli küresel ve yerel makroekonomik araştırmalar ile sektör araştırmaları ihtiyacını gidermek, etki analizleri yapmak ve ekonomik göstere tahminleri oluşturmak için Ekonomik Araştırmalar Direktörlüğü bulunmaktadır. İlgili birimin, haftalık Ekonomik Gelişmeler ile aylık sıklıkta düzenlediği Küresel ve Yerel Ekonomik Gelişmeler bültenlerini düzenli olarak tüm birimlerle paylaştığı, düzenli aralıklarla ihtiyaca yönelik tematik çalışmalar gerçekleştirdiği görülmüştür. Ayrıca ilgili birim derecelendirme çalışmalarında ve raporlarında kullanılmak üzere sektör raporları ile 2 aylık periyotlarla Sektörel Göstergeler ve Görünüm bültenini yayımlamakta ve raporun yayımlanması ardından karşılıklı bilgi alışverişini güçlendirmek adına Sektörel Göstergeler ve Görünüm Webinarı düzenlemektedir. Analiz, rapor ve değerlendirmeler Kurum içi birimlere aktarılarak, hem diğer birimlerin çalışmalarına destek olunması hedeflemekte hem de derecelendirme çalışmalarının niteliğinin gelişmesine katkı sağlanmaktadır.

Ayrıca, İstihbarat ve İzleme Müdürlüğü derecelendirme çalışmalarının bir parçası olarak istihbarat ve izleme faaliyetlerini yürütmektedir. İstihbarat, kredi derecelendirme sözleşmesi imzalanan firmalar için ilk kez not verilme aşamasında risk faktörlerine ilişkin bilgi toplanması ve toplanan bilgilerin stratejik karar aşamasında kullanılabilir hale getirilmesidir. İzleme faaliyeti ise firmaların

derecelendirme notu yayımlandıktan sonra, kurum politika ve stratejilerine uygun olarak yürütülen çalışmalardan oluşmaktadır. İzleme faaliyeti kapsamında hazırlanan ana raporlar Türkiye Bankalar Birliği Merkezi Memzuç Raporu, Türkiye Bankalar Birliği Merkezi Münferit Sorgu Raporu, Ticaret Sicil Gazetesi Sorguları ve Uluslararası Yaptırım Listeleridir. Oluşturulan alarm sistemi ile aktif derecelendirme notu bulunan firmalara ilişkin olumlu veya olumsuz gelişmeler düzenli olarak ilgili analitik ve yönetim kadrosuna bildirilmektedir.

Görüş Alma; BDDK'nın "sırların saklanması" başlıklı 24'üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, gerekli görülen durumlarda konuyla ilgili deneyimi ve bilgisi bulunan kişilerden ile derecelendirme faaliyeti veya başka bir süreç ile ilgili olarak düzenleyici ve denetleyici kamu otoritelerinden görüş alınmaktadır. Ayrıca, BDDK, Merkez Bankası, SPK, Hazine gibi, finansal kuruluşlara yön veren kuruluşlar başta olmak üzere diğer kuruluşların aldığı kararların dikkatli bir şekilde izlendiği, verilen notların etkinliğini artırmak üzere ulusal ve uluslararası referans değerlerin gözden geçirildiği, sektörel, ulusal ve uluslararası politik ve ekonomik gelişmelerin yakından takip edilerek derecelendirilen firmalara olası etkilerinin analiz edildiği görülmüştür.

Görev Kabulü ve Devamlılık; Derecelendirme hizmetinin devamlı, objektif ve bağımsız bir şekilde yürütülmesi ve çıkar çatışmalarından kaçınılması konusunda gerekli önlemlerin alındığı, yeni görev kabulü ve faaliyetlerde devamlılığa yönelik fizibilite, projeksiyon, bütçeleme çalışma ve değerlendirmelerinin yapıldığı, artan iş hacmi sürecinde faaliyetlerin etkin bir şekilde devamlılığını sağlamak için gerekli kaynakların ayrıldığı görülmüştür.

Geriye Yönelik Testlerin Yapılması; 17 Nisan 2012 tarih ve 28267 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan "Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik" in 26'ncı madde hükmü kapsamında 2023 yıl sonu için hazırlanmış olan;

- Gözlemlere ilişkin veriler,
- Geçiş matrisleri,
- Birikimli temerrüt istatistikleri,

BDDK'ye iletilmiş ve Kurumumuz internet sitesinde kamuya açıklamıştır.

Ayrıca; 17 Nisan 2012 tarih ve 28267 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan "Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik" in 18'inci maddesine uygun olarak 2023 yıl sonu için hazırlanan doğrulama raporu, ilgili Yönetmeliğin 31'inci maddesi kapsamında 2024 Mart ayında BDDK'ya iletilmiştir. Kurumumuz, bu doğrultuda yılda en az bir defa Mart ayı sonuna kadar derecelendirme metodolojilerine yönelik doğrulama raporu düzenlemektedir. Ayrıca, yeni metodoloji oluşumlarında "başlangıç doğrulama raporu", her metodoloji için altı ayda bir "model izleme raporu" ve metodoloji revizyonlarında revizyonun önem seviyesine göre "geniş" veya "dar kapsamlı revizyon doğrulama" raporları oluşturulmaktadır.

Doğrulama raporları kapsamında;

- Verilerin kalitesine ilişkin analizlere ve değerlendirmelere,
- Müşterilerin derecelendirme başvurusu yapmasından derecelendirme kuruluşunca müşteriye verilen nihai derecelendirme notunun kamuoyuna açıklanmasına kadar geçen derecelendirme sürecinin uygunluğuna,
- İyi kötü müşterileri ayırttırma gücüne ilişkin analizlere ve test istatistiklerine,
- Modelin istikrarlılık analizlerine,

- Birikimli temerrüt oranı istatistiklerine,
- Süreçlerde elde edilmiş olan tüm derecelendirme notları için atanan uzun vadeli temerrüt olasılıklarının kalibrasyon kalitesinin ölçülmesine ilişkin analizlere,
- Yapılan analizlerde kullanılması önerilen zaman aralığı ve doğrulama tarihlerine

yer verilmektedir.

Sonuç olarak, hazırlanan 2023 yılı doğrulama raporu kapsamında, Rating grupları bazında geçişlerin makul düzeylerde olduğu, 3 yıllık birikimli temerrüt oranlarının 10 yıllık ortalamalarının rating not grupları bazında anlamlı bir temerrüt oranı trendi oluşturduğu, derecelendirme metodolojisinin kredi değerliliği açısından müşterileri ayırıştırma gücünün iyi seviyede olduğu ve istikrarlı sonuçlar ürettiği değerlendirilmiştir.

Derecelendirme Notlarının Takibi; Derecelendirme notlarının yılda en az bir kez gözden geçirildiği, bunun dışında İstihbarat ve İzleme Müdürlüğünün bulguları doğrultusunda (karşılıksız çek, kredi gecikmeleri, yapılandırılmış krediler, ticaret sicil gazetesi sorguları, iflas-konkordato ve takip bilgileri) notlarda veya görünümde değişiklik meydana getirecek önemli değişikliklerin vuku bulması halinde de derecelendirme notlarının gözden geçirilerek sonuçların, düzenleyici kuruluşlar ve kamuoyu ile paylaşıldığı tespit edilmiştir.

İzleme; Kalite güvencesi yöntemlerinin yukarıda anlatılan ve uygulanan tüm çalışmalar kapsamında yeterli ve işlevsel olduğu değerlendirilmiştir. 2020 yılında başlatılan Dönüşüm Projesi kapsamında, artan iş hacmi ve iş çeşitliliğine paralel olarak derecelendirme metodoloji ve modellerinin ölçüm performansı izlenerek iyi uygulamalarla uyumlu revizyonlarla geliştirilmesi sağlanmış, bütün derecelendirme sürecini uçtan uca sistemsel olarak yönetilebilecek bir alt yapı geliştirilmiştir. Kurumumuz bağımsızlık, şeffaflık, hesap verebilirlik, gizlilik ve sır saklama ile çıkar çatışmalarından uzak durma ana ilkeleri doğrultusunda geliştirilmesi gereken alanların belirlenmesi ve tespit edilen eksiklerin giderilmesi yönündeki çalışmalarına aralıksız devam etmektedir.

Yukarıda belirtilen hususlar, Yönetmeliğin 12'inci maddesi 4'üncü fıkrasında yer alan, Kalite Güvence Sistemi raporunun asgari içeriğine ilişkin değerlendirmeler olup, Kalite Güvence Sistemi kapsamında gerçekleştirilen diğer önemli tespitlere aşağıda yer verilmiştir.

- 2022 yılında aşağıdaki uygulamalar Kurumumuz çalışanlarının kullanımına sunulmuş ve 2023 yılında etkinliği artırmaya yönelik yeni süreçler dahil edilmiştir.
  - Süreç Yönetim Uygulaması
  - Karar Destek Ürünü (Rating Motoru)
  - Raporlama ve Dashboard Ürünü
  - Veri Analitik ve Modelleme Ürünü
  - Model Yönetim Ürünü

Yapılan çalışmalar doğrultusunda, kullanıcıların ihtiyaçlarına ve süreçlerin etkinleştirilmesine yönelik sistemsel geliştirmeler devam etmektedir.

- Derecelendirme faaliyeti kapsamında müşterilere verilen derecelendirme notları, bu notların oluşturulmasında esas alınan veriler, çalışma kağıtları, derecelendirme komitesine sunulan

fy

AP

51

raporlar ve derecelendirme komitesi kararları oluşturulan sistemsel altyapı ile saklanmakta ve derecelendirme raporları Yönetmeliğin 23'üncü madde 2'inci fıkrasındaki asgari hususlara uygun olarak hazırlanmaktadır.

- Derecelendirme metodolojisi dokümanlarının Yönetmeliğin 15'inci maddesi hükmüne uygun olarak hazırlandığı, Yönetim Kuruluna onaylatıldığı, önemli olup olmamasına bakılmaksızın derecelendirme metodolojilerinde meydana gelen değişikliklerin ve analizlerin detaylı ve sistematik olarak kayıt altına alındığı ve Yönetim Kurulu karar defterine işlendiği görülmüştür.
- Mesleki Sorumluluk Sigortası kapsamında; şemsiye sigorta poliçesi yaptırılmasına özen gösterildiği ve bu kapsamda 2023 yılı için olay başına 1,863,800 TL toplamda ise 55,914,000 TL'lik mali mesuliyet sigortası yaptırıldığı görülmüş olup, 2024 yılında yenilemesi yapılmıştır. Ayrıca, yönetim kurulu üyeleri ve şirket yöneticilerine kanunlar ve esas sözleşmeden kaynaklanan sorumlulukları çerçevesinde Yönetici Sorumluluk Sigortası yaptırılmaktadır.
- Çalışanların kişisel ve mesleki gelişimine katkı sağlamak amacıyla yeni mezunlara yönelik Analist Yetiştirme Programı oluşturulduğu, analist yardımcısı dışındaki diğer çalışanların kişisel ve mesleki gelişimlerine katkı sağlamak üzere eğitim programlarına katılımlarının sağlandığı, çalışanların teknik bilgi ve donanımlarını teorik bilgilerle pekiştirerek diğer çalışma arkadaşlarına aktarması ve Kurumun gelişimine katkı sağlanması amacıyla Kurum İçi Eğitim Programı oluşturulduğu ve tüm bu eğitim süreçlerinin 2022 yılında hayata geçirilen Eğitim Yönetim Sistemi ile takip edildiği görülmüştür. Ayrıca, Kurumun 2024 yılı projeleri arasında yer alan JCR-Akademi adı ile online bir eğitim platformunun kurulması çalışması tamamlanmış ve uygulamaya alınmıştır.
- Şirketimizde, vizyonumuzun ve stratejilerimizin güçlü bir şekilde desteklenmesi, iş yapış ve ilişki biçimlerinin çalışanların katılımı ile belirlenmesi ve aynı zamanda çalışan memnuniyeti ile ilgili veriler elde edilmesi amacıyla bir araştırma şirketi tarafından Çalışan Memnuniyeti ve Ortak Kültür Yönetimi Anketi yapılmıştır. Her yıl tekrarlanması öngörülen bu anket sonucunda; çalışan memnuniyeti ve kurumsal değerler ile bireysel değerlerin örtüşme seviyelerine işaret eden JCR-ER Kurumsal Kültür Endeksi en yüksek seviyede çıkmıştır.
- Çalışanların yıl sonu hedef ve yetkinlik performanslarını ölçmek amacıyla Performans Yönetimi Sistemi bulunmaktadır.
- 2016-2023 yılları içerisinde bağımsız denetim kuruluşuna yaptırılan Bilgi Sistemleri denetimi faaliyetine izleyen yılda da devam edilecektir.
- ISO 9001, ISO 27001 ve ISO 10002 kalite belgelerinin yıllık iç ve dış gözetim denetimleri sonucunda akreditasyonları devam etmektedir.
- Bilgi Teknolojileri alanında 2023 yılı içerisinde; Bilgi Güvenliği Analiz ve Yatırım Planlaması, BT Alt Yapı Projesi, Bilgi Teknolojileri Yazılım Süreçleri ve Veri Analitiği ana başlıkları altında Kurumun derecelendirme faaliyetlerine, derecelendirme dışı faaliyetlerine, bilgi güvenliğine, süreç optimizasyonuna ve dijital dönüşüme yönelik sistemsel altyapı

ihtiyaçlarının geliştirilmesi çalışmaları gerçekleştirilmiş, yedekleme süreçleri iyileştirilerek geri dönüş zamanları azaltılmıştır.

- Şirketin iş sürekliliğini uzun süre aksatabilecek bir felaket durumunda, mevcut bilgi teknolojisi hizmetlerinin en az kayıp ile tekrar çalışabilmesini sağlayacak şekilde farklı bir ilde (Ankara) “Felaket Kurtarma Merkezi” kurulmuştur.
- Bilgi Teknolojileri alanında, yayımlanan raporların Risk Merkezine aylık değil anlık bildirim için Risk Merkezi ile ortak çalışma yapılarak anlık entegrasyonun sağlanması, sızma testinin gerçekleştirilmesi, bilgi güvenliği farkındalık eğitiminin bütün çalışanlara verilmesi ve aylık Bilgi Güvenliği Bültenlerinin yayımlanması, 2023 yılı Risk Merkezi denetimlerinin yapılması ve mevcut uygulamalarda yeni modül ve süreçlerin devreye alınması 2023 yılı içerisinde tamamlanan çalışmalar içerisinde.

Yukarıda anlatılan bilgiler doğrultusunda derecelendirme hizmetinin tam bir bağımsızlık, dürüstlük ve doğruluk gösterecek şekilde yürütülmesi için gerekli önlemler alınmaya ve alınan önlemlerin etkinliğinin artırılarak geliştirilmesine devam edilecektir.

Görüş ve onaylarınıza sunarız.

İç Denetim ve Kalite Güvencesi Sisteminden Sorumlu

Yönetim Kurulu Üyeleri

Yönetim Kurulu Üyesi
Aydın GÜNDOĞDU

Yönetim Kurulu Başkanı
Metin Recep ZAFER